

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 485/2023-17

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Libora Duřu a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **Slovenskej republiky, zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky**, Račianska 71, Bratislava, proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 3Co/113/2022 z 30. marca 2023 takto

rozhodol:

Ústavnú sťažnosť **odmieta**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 10. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) označeným v záhlaví tohto uznesenia. Navrhuje zrušiť napadnuté rozhodnutie a vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Ústavná sťažnosť bola v zmysle Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023 (ďalej len „rozvrh práce na rok 2023“) náhodným výberom pridelená ako sudcovi spravodajcovi Ladislavovi Duditšovi, ktorý je členom IV. senátu ústavného súdu. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 417/2023-6 z 18. júla 2023 rozhodol o vylúčení sudcu Ladislava Duditša z konania a rozhodovania v predmetnej veci. Podľa čl. III ods. 1 písm. c) a ods. 3 rozvrhu práce na rok 2023 sa sudcom spravodajcom vo veci ústavnej sťažnosti sťažovateľky stal Martin Vernarský. Ústavnú sťažnosť prejedná a rozhodne IV. senát ústavného súdu v zložení uvedenom v záhlaví tohto uznesenia.

II.

Skutkové východiská

3. Sťažovateľka je žalovanou v konaní pôvodne vedenom na Okresnom súde Košice II (ďalej len „okresný súd“). Predmet konania tvoril nárok na náhradu škody i nemajetkovej ujmy podľa zákona

č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom (ďalej len „zákon č. 58/1969 Zb.“), keďže žalobkyni bolo vznesené obvinenie, podaná na ňu obžaloba, avšak rozsudkami súdov bola spod obžaloby právoplatne oslobodená.

4. Okresný súd rozsudkom z 5. júna 2018 vo výroku I zaviazal sťažovateľku zaplatiť žalobkyni 54 193,25 eur (4 193,25 eur ako majetková škoda + 50 000 eur ako nemajetková ujma), výrokom II vo zvyšnej časti žalobu zamietol a výrokom III sťažovateľke uložil povinnosť nahradiť žalobkyni náhradu trov konania v plnom rozsahu.

5. Proti rozsudku okresného súdu podali odvolanie obe sporové strany. Žalobkyňa proti zamietnutiu žaloby vo zvyšnej časti (ďalších 50 000 eur požadovanej nemajetkovej ujmy), sťažovateľka zas proti vyhovujúcemu výroku I a proti výroku III o náhrade trov konania. Sťažovateľka k priznanej náhrade majetkovej škody namietala, že žalobkyňa bola povinná preukázať, že jednotlivé úkony právnej služby zahrnuté do vyúčtovania boli skutočne realizované, že sa ich právny zástupca žalobkyne zúčastnil, že prebehli v tvrdenom časovom rozsahu, že je správne určená výška odmeny za jednotlivé úkony a že boli vykonané efektívne a účelne. V nadväznosti na uvedené tvrdenia sťažovateľka navrhovala pripojiť súvisiaci trestný spis, čomu okresný súd nevyhovел, a to malo mať za následok neúplné zistenie skutkového stavu veci. K náhrade nemajetkovej ujmy sťažovateľka kritizovala, že ak ju okresný súd priznal podľa zákona č. 58/1969 Zb. iba za trestné stíhanie, potom vec nesprávne právne posúdil, keďže judikatúra Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) umožňovala podľa uvedeného zákona priznať náhradu nemajetkovej ujmy len v prípade väzobného stíhania. Sťažovateľka ďalej navrhovala, aby sa okresný súd oboznámil so súdnym spisom z inej veci, v ktorej bola predmetom rozhodovania náhrada nemajetkovej ujmy, ktorá mala žalobkyni vzniknúť medializáciou jej trestného stíhania. Podľa sťažovateľky tým malo dôjsť k prevereniu dôveryhodnosti svedeckých výpovedí a malo sa zabrániť, aby bola náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej negatívnu medializáciou sťažovateľkinej trestnej kauzy priznaná duplicitne. Sťažovateľka namietala, že okresný súd pri prijímaní záverov o negatívnych následkoch trestného stíhania v pracovnom živote žalobkyne nezohľadnil, že ku skončeniu jej pracovného pomeru došlo na základe jej vlastného rozhodnutia, a to až po tom, ako bola spod obžaloby oslobodená. Rovnako žalobkyňa nepreukázala negatívne dopady trestného stíhania na jej zdravotný stav. Sťažovateľka argumentovala aj nepreskúmateľnosťou sumy priznanej náhrady nemajetkovej ujmy a jej neprimeranosťou. Vo vzťahu k náhrade trov konania namietla, že žalobkyňa nebola plne úspešná.

6. Krajský súd rozsudkom z 23. januára 2020 potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku I o povinnosti sťažovateľky zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy 50 000 eur okrem lehoty na plnenie, ako aj vo výroku II o zamietnutí žaloby vo zvyšnej časti (výrok I rozsudku krajského súdu), zmenil rozsudok okresného súdu vo výroku I v časti lehoty na plnenie tak, že sťažovateľke určil na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy lehotu 30 dní od právoplatnosti rozsudku (výrok II rozsudku krajského súdu), zrušil rozsudok okresného súdu vo výroku I o povinnosti sťažovateľky zaplatiť žalobkyni náhradu majetkovej škody 4 193,25 eur, ako aj vo výroku o náhrade trov konania, a v tomto rozsahu vrátil vec okresnému súdu na ďalšie konanie (výrok III rozsudku krajského súdu).

7. Sťažovateľka podala proti rozsudku krajského súdu dovolanie založené na § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), a to v rozsahu výroku, ktorým krajský súd potvrdil jej povinnosť zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy 50 000 eur, a závislého výroku, ktorým bola určená paričná lehota 30 dní. Najvyšší súd uznesením z 27. apríla 2022 zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Vadu podľa § 420 písm. f) CSP identifikoval v tom, že okresný súd, ani krajský súd nevykonali sťažovateľkou navrhovaný dôkaz pripojením spisu z iného súdneho konania, v ktorom bola predmetom náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej žalobkyni medializáciou jej prípadu, ako aj v tom, že neumožnili sťažovateľkou navrhovanú konfrontáciu svedeckých výpovedí v oboch konaniach. Vzhľadom na svoje zistenia a právne závery sa už najvyšší súd nezaoberal ďalšou dovolacou argumentáciou sťažovateľky.

8. Po vrátení veci krajský súd ústavnou sťažnosťou napadnutým uznesením zrušil rozsudok okresného súdu z 5. júna 2018 ako celok a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V nadväznosti na kritiku najvyššieho súdu v jeho rozhodnutí o dovolaní krajský súd zhodne dôvodil, že sťažovateľka navrhla v konaní vykonať dokazovanie, avšak okresný súd tieto dôkazy nevykonal a z jeho rozsudku nie sú zrejmé dôvody takého postupu. Odoprel teda sťažovateľke jej procesné práva v miere porušujúcej jej právo na spravodlivý proces. V rovine právneho posúdenia veci krajský súd vyslovil súhlas s okresným súdom v otázke možnosti priznať náhradu nemajetkovej ujmy aj v prípade, ak neväzobné trestné stíhanie začalo v období aplikovateľnosti zákona č. 58/1969 Zb.

III.

Argumentácia sťažovateľky

9. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že hoci odvolanie podala iba proti prvoinštančnému výroku o priznaní náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy žalobkyni a proti výroku o náhrade trov konania, krajský súd napadnutým uznesením zrušil rozsudok okresného súdu ako celok, teda aj vo výroku o čiastočnom zamietnutí žaloby. Pritom vady dokazovania identifikované krajským súdom v postupe okresného súdu vychádzali práve z argumentácie sťažovateľkinho odvolania. Teda aj napriek úspechu sťažovateľky v odvolacom konaní bol zrušený aj zamietavý výrok rozsudku okresného súdu, ktorý bol v jej prospech. Vyhovením odvolaniu sťažovateľky tak krajský súd vyhovel aj odvolaniu žalobkyne. Sťažovateľka sa však z pohľadu obsahu odôvodnenia napadnutého uznesenia nemá dôvod domnievať, že krajský súd mienil vyhovieť i odvolaniu žalobkyne (nielen odvolaniu sťažovateľky), ak ale bolo jeho úmyslom zrušiť rozsudok okresného súdu v celom jeho rozsahu, potom neposkytol v napadnutom uznesení absolútne žiadne (a teda ani preskúmateľné, jasné a zrozumiteľné) dôvody, pre ktoré rozhodol spôsobom vyjadreným vo výroku. Výrok napadnutého uznesenia krajského súdu preto nezodpovedá jeho odôvodneniu.

10. Sťažovateľka pripomína, že aj dovolanie podala len proti výroku o povinnosti zaplatiť žalobkyni náhradu nemajetkovej ujmy 50 000 eur a proti závislému výroku o paričnej lehote. Dovoláním nenapadla výrok o zamietnutí náhrady nemajetkovej ujmy nad sumu 50 000 eur, a preto predmetom ďalšieho konania ostal iba nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v sume 50 000 eur. Zohľadniac už skôr právoplatné zamietnutie nároku žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy prevyšujúcej 50 000 eur a výsledok dovolacieho konania spočívajúci v zrušení rozhodnutia o priznaní náhrady nemajetkovej ujmy je zrejmé, že predmetom ďalšieho konania môže byť výlučne nárok žalobkyne na náhradu nemajetkovej ujmy v rozsahu 50 000 eur spolu s už skôr

zrušeným nárokom žalobkyne na náhradu majetkovej škody v sume 4 193,25 eur. Preto krajský súd nemohol výrokom napadnutého uznesenia zrušiť rozsudok okresného súdu v celom rozsahu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. Tým totiž v rozpore s princípom právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia (a aj v rozpore so základným právom na súdnu ochranu a právom na spravodlivé súdne konanie) „vrátil do hry“ aj žalobkyňou uplatnenú (a právoplatne zamietnutú) náhradu nemajetkovej ujmy v sume prevyšujúcej 50 000 eur.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

11. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

IV.1. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy:

12. Pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti je rozhodujúce to, že namietané uznesenie krajského súdu nie je rozhodnutím konečným, ale rozhodnutím kasačným. Aj kasačné rozhodnutie všeobecného súdu môže byť principiálne spôsobilé porušiť základné právo účastníka konania. Aj vydanie procesného rozhodnutia všeobecným súdom je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. Ide najmä o prípady, ak všeobecný súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá zásadným spôsobom ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok (II. ÚS 344/2019). Ústavný súd už teda opakovane pripustil preskúmanie kasačného rozhodnutia, ak išlo o rozhodnutie, ktoré je spôsobilé výrazne a nezvratným spôsobom zasiahnuť do základných práv alebo slobôd sťažovateľa garantovaných ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (m. m. IV. ÚS 195/2010). Ak súd zruší rozhodnutie nižšej inštalácie z ústavne neakceptovateľných dôvodov, jeho rozhodnutie vedie k porušeniu základného práva na súdnu ochranu, a preto je daný dôvod na okamžitý zásah ústavného súdu, čo súčasne zakladá prípustnosť ústavnej sťažnosti aj proti kasačnému rozhodnutiu (IV. ÚS 140/2023).

13. Podstata ústavno-právnej argumentácie sťažovateľky smeruje k porušeniu povinnosti krajského súdu ako súdu odvolacieho rozhodnúť o odvolaní len v medziach jeho rozsahu. Sťažovateľka totiž rozsah svojho odvolania proti rozsudku okresného súdu skoncipovala tak, že doň zahrnula výrok I prvoinštančného rozsudku (povinnosť nahradiť žalobkyni majetkovú škodu 4 193,25 eur a nemajetkovú ujmu 50 000 eur), ako aj výrok III o nároku na náhradu trov konania. Ak za týchto okolností krajský súd výrokom svojho napadnutého uznesenia („Zrušuje rozsudok a vec vracia súdu prvej inštalácie na ďalšie konanie.“) zjavne zrušil rozsudok okresného súdu ako celok, potom to *prima facie* vyvoláva pochybnosti o tom, či rešpektoval zákonom predpísanú viazanosť rozsahom podaného odvolania.

14. Ústavný súd však upozorňuje, že podľa § 379 CSP je odvolací súd rozsahom odvolania viazaný okrem prípadov, ak

- a) od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý,
- b) ide o nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 a odvolanie podal len niektorý zo subjektov,
- c) určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

15. Sťažovateľke prekáža, že dôsledkom výroku napadnutého uznesenia je zrušenie výroku II prvoinštančného rozsudku okresného súdu, ktorým bola žaloba požadujúca 100 000 eur nemajetkovej ujmy „*v prevyšujúcej časti*“ zamietnutá. Keďže tento výrok sťažovateľka odvolaním nenapadla, jeho zrušenie krajským súdom sťažovateľke prináša právnu neistotu, lebo v prípade rešpektovania viazanosti krajského súdu rozsahom jej odvolania by už predmetom rozhodovania okresného súdu po vrátení veci zostala len suma 50 000 eur nemajetkovej ujmy a 4 193,25 eur majetkovej škody. Sťažovateľke by „nehrozilo“, že bude odsúdená na platenie vyššej sumy.

16. Ústavný súd však upozorňuje, že citovaný § 379 CSP pozná výnimky z viazanosti odvolacieho súdu rozsahom odvolania. Jednou z nich je aj prípad, keď od rozhodnutia o napadnutom výroku závisí výrok, ktorý odvolaním nebol dotknutý.

17. Sťažovateľka napadla odvolaním výrok I rozsudku okresného súdu, ktorým bola zaviazaná zaplatiť presne kvantifikovanú časť žalovaného nároku. Ak bol potom výrok II, odvolaním sťažovateľky nenapadnutý, formulovaný tak, že v prevyšujúcej časti sa žaloba zamietla, kvantifikácia tejto „*prevyšujúcej časti*“ nebola možná bez poznania komplementárnej časti žalovanej sumy, pri ktorej bola žalobkyňa úspešná. Eventuálna právoplatnosť rozsudku okresného súdu by teda znamenala, že žaloba bola zamietnutá v časti 50 000 eur (keďže žalobkyňa žalovala náhradu nemajetkovej ujmy 100 000 eur), hoci vo výroku prvoinštančného rozsudku zamietnutá suma presne určená nebola. Bolo však možné ju identifikovať práve vďaka výroku I obsahujúcemu časť žalovaného nároku, ktorému okresný súd vyhovel. Z procesného hľadiska tak možno uzavrieť, že ak sťažovateľka, poukazujúc na riziko duplicitného priznania náhrady nemajetkovej ujmy a na nepreukázanie niektorých dôvodov vzniku nemajetkovej ujmy žalobkyňou, spochybnila vo svojom odvolaní vyhovujúci výrok práve v otázke vyčíslenia nemajetkovej ujmy, potom materiálne spochybnila aj obsahovú kvantifikáciu komplementárneho výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti. Výrok II odvolaním napadnutého rozsudku okresného súdu by s obsahovou náplňou, akú mu prikladá samotná sťažovateľka (zamietnutých 50 000 eur), bez výroku I sám neobstál. Obsah výroku II je viazaný na výrok I s tým, že sám osebe neobstojí, pokiaľ by výrok I odpadol alebo bol zmenený. Preto ústavný súd uzatvára, že prekročenie rozsahu sťažovateľkinho odvolania krajským súdom v posudzovanej veci neporušuje zákonom ustanovenú požiadavku viazanosti odvolacieho súdu rozsahom odvolania. Napadnuté uznesenie sa nedostáva do rozporu so zákonom a nadväzne ani so základným právom sťažovateľky na súdnu ochranu, ktorá jej bola poskytnutá v medziach zákona, ktorý čl. 46 ods. 1 ústavy vykonáva (čl. 51 ods. 1 ústavy).

18. Ústavný súd nespochybňuje, že odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu mohlo byť konzekventnejšie z hľadiska vysvetlenia jeho výroku, zohľadniac však aj kasačnú povahu predmetného uznesenia (ktorá má za následok, že konanie vo veci samej prebiehajúce ďalej na prvej inštancii otvárajúcej sťažovateľke plný priestor na ďalšie uplatňovanie jej základného práva na súdnu ochranu v jeho parciálnych právach), dospel ústavný súd k záveru, že intenzita predmetného nedostatku nedosahuje úroveň, ktorá by si vyžadovala prijatie ústavnej sťažnosti

v tejto časti na ďalšie konanie. Preto ústavný súd po prieskume napadnutého uznesenia v medziach dôvodov uvedených sťažovateľkou v ústavnej sťažnosti dospel k záveru, že ústavná sťažnosť v časti namietaného porušenia sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu je zjavne neopodstatnená podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

19. Ústavný súd ešte dopĺňa, že jeho pozornosti neušli dve právne relevantné okolnosti, ktoré dotvárajú procesný obraz sťažovateľkinho prípadu a ktoré spomenula v ústavnej sťažnosti.

20. Prvou z nich je podanie odvolania proti rozsudku okresného súdu nielen sťažovateľkou, ale aj žalobkyňou. Z napadnutého uznesenia krajského súdu nevyplýva, že by sa s odvolacou argumentáciou žalobkyne adresne zaoberal a vysporiadal sa s ňou, hoci v záhlaví svojho uznesenia zrozumiteľne uvádza, že rozhodoval aj o odvolaní žalobkyne a v naratívnej časti odôvodnenia obsah odvolania žalobkyne riadne zreferoval. Črtajúci sa nedostatok odôvodnenia napadnutého uznesenia však nemá sám osebe relevantnú súvislosť so základnými právami sťažovateľky, ale len so základnými právami žalobkyne. Preto sa touto otázkou ústavný súd v konaní o ústavnej sťažnosti sťažovateľky zaoberať nemohol. Avšak vzhľadom na fakt, že sporové konanie ďalej prebieha, považuje ústavný súd za vhodné pripomenúť povinnosť prvoinštančného súdu rešpektovať pri opätovnom rozhodovaní zákaz *reformationis in peius* podľa čl. 16 ods. 3 CSP, ktorého uplatnenie v predmetnej veci nemôže opomenúť dôvod odmietnutia tejto ústavnej sťažnosti a s tým priamo súvisiacu skutočnosť, že napadnuté kasačné uznesenie krajského súdu je v dôsledku obsahu jeho odôvodnenia reflexiou úspechu práve a len sťažovateľky.

21. Druhou povšimnutiahodnou okolnosťou je rozhodnutie najvyššieho súdu ako súdu dovolacieho, ktorý napriek tomu, že sťažovateľka dovolaním nenapadla skorší rozsudok krajského súdu vo všetkých jeho výrokoch, zrušil svojím uznesením z 27. apríla 2022 tento skorší odvolací rozsudok ako celok. I v tomto prípade sa teda dostáva do popredia otázka viazanosti dovolacieho súdu rozsahom dovolania, ktorá je v § 439 CSP koncipovaná s obdobnými výnimkami, ako je tomu v prípade viazanosti rozsahom odvolania. Ani týmto aspektom prejednávanej veci sa však ústavný súd zaoberať nemohol, keďže sťažovateľka ústavnou sťažnosťou označila za zásah do svojho základného práva odvolacie uznesenie krajského súdu, nie dovolacie uznesenie najvyššieho súdu.

IV.2. K namietanému porušeniu čl. 6 ods. 1 dohovoru:

22. Európsky súd pre ľudské práva vychádza vo svojej judikatúre z názoru, že štát nie je v nadväznosti na čl. 34 dohovoru nositeľom práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru [Karagiannis proti Grécku, rozhodnutie č. 33408/05 z 27. 9. 2007, Breisacher proti Francúzsku, rozhodnutie č. 76976/01 z 26. 8. 2003, Danderyds Kommun proti Švédsku, rozhodnutie č. 52559/99 zo 7. 6. 2001, Yershova proti Rusku, rozhodnutie č. 1387/04 z 8. 4. 2010, Kotov proti Rusku, rozhodnutie č. 54522/00 zo 14. 1. 2010, Ismeta Bačić proti Chorvátsku, rozhodnutie č. 43595/06 z 19. 6. 2008 (k tomu pozri aj I. ÚS 273/2021 a III. ÚS 333/2021)]. Ústavný súd preto časť ústavnej sťažnosti sťažovateľky (Slovenská republika v zastúpení ústredným orgánom štátnej správy) namietajúcu porušenia práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

23. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku bolo bez právneho významu zaoberať sa návrhom sťažovateľky na zrušenie napadnutého uznesenia krajského súdu a na vrátenie veci na ďalšie konanie

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 19. septembra 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu